

Immunization of children in crisis situations COVID-19

Masoumeh Motamedi¹

¹ Master of Health Education and Health Promotion, Diseases and Immunization Instructor, Health Center No. 1, University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

ARTICLE INFO

Article type

Letter to the Editor

Article history

Received: 20 October 2020

Accepted: 31 December 2020

Keywords

Coronavirus Crisis
Immunization
Vaccine-preventable
diseases

ABSTRACT

Covid 19 disease affects many health activities, including immunization. Ignoring the immunization of children and the decline in immunization coverage at a time when the country's health care network system is struggling with Covid 19 may simultaneously infect the country with vaccine-preventable diseases and increase the risk of other communicable diseases spreading nationwide. It is feared that the negligence of families on child immunization will not only ruin the country's past achievements in this field, but in addition to the corona epidemic, we will also see the spread of other contagious diseases such as polio and measles. Fortunately, immunization services are still in place in these conditions of Covid 19 disease, and services are provided to the dear people of the country in accordance with health protocols. Therefore, we hope to see the maintenance and promotion of immunization coverage in the country.

10.22038/HMED.2020.52938.1099

► Cite this paper as:

Motamedi M. Immunization of children in crisis situations COVID-19. *Horizon of Medical Education Development*. . 2021;12(1):1-5

*Corresponding author: Masoumeh Motamedi
Mashhad University of Medical Sciences *Mashhad, Iran.*

Email: motamedim1@mums.ac.ir
Tel: +989153598278

ایمن سازی کودکان در شرایط بحران COVID-19

معصومه معتمدی^۱ ID

^۱ کارشناس ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، مربی بیماریها و ایمنسازی، مرکز بهداشت شماره یک مشهد، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده	مشخصات مقاله
بیماری کووید ۱۹ بر بسیاری از فعالیتهای بهداشتی اثرگذار بوده که ایمنسازی نیز از این موارد است. بی‌توجهی به ایمنسازی کودکان و افت پوشش ایمنسازی در شرایطی که سیستم شبکه بهداشت و درمان کشور درگیر مقابله با کووید ۱۹ هستند، ممکن است کشور را هم‌زمان درگیر بیماری‌های قابل‌پیشگیری با واکسن نموده و خطر شیوع سراسری سایر بیماری‌های واگیر را به دنبال داشته باشد. بیم آن می‌رود که با سهل‌انگاری خانواده‌ها درباره ایمنسازی کودکان نه تنها دستاوردهای گذشته کشور در این زمینه ضایع شود، بلکه در کنار همه‌گیری کرونا، شاهد همه‌گیری بیماری‌های واگیر دیگری همچون فلج اطفال و سرخک نیز باشیم. خوشبختانه خدمات ایمنسازی در این شرایط فراگیری بیماری کووید ۱۹ همچنان برقرار بوده و ارائه خدمت به مردم عزیز کشور با رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام می‌شود. بنابراین امیدواریم شاهد حفظ و ارتقاء پوشش ایمن سازی در کشور باشیم.	<p>نوع مقاله نامه به سر دبیر</p> <p>پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۹۹/۰۷/۲۹ تاریخ پذیرش: ۹۹/۱۰/۱۱</p> <p>کلمات کلیدی بحران کرونا و ویروس ایمن سازی بیماری‌های قابل‌پیشگیری با واکسن</p>

10.22038/HMED.2020.52938.1099

► نحوه ارجاع به این مقاله

Motamedi M. Immunization of children in crisis situations COVID-19. Horizon of Medical Education Development. 2021;12(1):1-5

ایمیل: motamedim1@mums.ac.ir

نمابر: ۰۹۱۵۳۵۹۸۲۷۸

*نویسنده مسئول: معصومه معتمدی
دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

سر دبیر محترم

COVID-19 بیماری عفونی ناشی از سویه جدید ویروس کرونا است (SARS-CoV-2) که در دسامبر ۲۰۱۹ در ووهان چین برای اولین بار گزارش شد. کرونا ویروس ها خانواده ای از ویروس ها هستند که باعث بیماری هایی مانند سرماخوردگی، MERS (سندرم تنفسی خاورمیانه، SARS (سندرم تنفسی حاد شدید) و موارد مشابه می شوند. ویروس های کرونا معمولاً علائم تنفسی ایجاد می کنند. این بیماری می تواند از طریق قطرات کوچک بینی یا دهان به انسان منتقل شود که در صورت سرفه یا بازدم فرد مبتلا به COVID-19 و در تماس انسان دیگر با قطره به طور مستقیم یا از طریق اشیا می تواند گسترش یابد (۱). پروتکل های ارائه شده جهت کاهش انتشار بیماری شامل محدودیت سفر، قرنطینه و حذف انتقال خاموش در جامعه با استفاده از کاهش تماس بین فردی (افزایش رفتارهای موثر بهداشتی) و رعایت فاصله اجتماعی بوده است (۲).

سازمان جهانی بهداشت پوشش واکسیناسیون جهانی، نسبت کودکان جهان که واکسن های توصیه شده را دریافت می کنند، را در چند سال گذشته ثابت اعلام کرده است. پوشش ایمن سازی هموفیلوس آنفلوآنزای تیپ B ۷۲ درصد، هپاتیت B ۸۵ درصد، سرخک ۸۵ درصد، فلج اطفال ۸۶ درصد، سرخچه ۷۱ درصد و ثلاث (دیفتری، کزاز و سیاه سرفه) ۸۵ درصد برآورد شده است (۳). بی توجهی به ایمن سازی کودکان در شرایط همه گیری COVID-19، خطر شیوع سراسری سایر بیماری های واگیر را به دنبال خواهد داشت. بیم آن می رود که با سهل انگاری خانواده ها درباره ایمن سازی کودکان نه تنها دستاوردهای گذشته کشور در این زمینه ضایع شود، بلکه در کنار همه گیری کرونا، شاهد همه گیری بیماری های واگیر دیگری

همچون فلج اطفال و سرخک نیز باشیم (۴). برنامه ایمن سازی کشور از تجربیات موفق ملی در زمینه بهداشت همگانی است. جمهوری اسلامی ایران با بهره گیری از ساختار قدرتمند شبکه مراقبت های اولیه بهداشتی و کارکنان آن، نظام علمی مراقبت از بیماری های قابل پیشگیری با واکسن و زنجیره سرد مناسب، توانسته است پاسخ شایسته ای به نیاز جامعه داده و حدود ۹۹ درصد گروه هدف را تحت پوشش واکسیناسیون همگانی قرار دهد (۵).

طبق بررسی های انجام شده، پوشش ایمن سازی در سطح کشور حدود ۹۸٫۶ درصد گزارش می شود، اما پوشش ایمن سازی اتباع مقیم ایران کمتر و در حدود ۹۱ درصد است که بیانگر آن است که تعدادی از این کودکان شاید به دلیل برخی نا آگاهی ها برای زدن واکسن مراجعه نمی کنند. در حال حاضر کلیه کودکان کشور علیه بیماری های دیفتری، سیاه سرفه، کزاز، فلج اطفال، سرخک، سرخچه، اوریون، سل، هپاتیت B و هموفیلوس آنفلوآنزای تیپ B واکسینه می شوند. بیماری های سرخک و سرخچه مادرزادی، کزاز نوزادی در مرحله حذف قرار دارند؛ ۲۰ سال است که کشور عاری از پولیو است و بیماری های دیفتری، سیاه سرفه و اوریون کنترل شده اند. میزان حاملین مزمن هپاتیت B از ۳ درصد جامعه در سال ۱۳۷۰، به کمتر از نصف در سال های اخیر کاهش یافته است. همچنین سال گذشته موفق به دریافت تاییدیه سازمان جهانی بهداشت مبنی بر حذف ویروس های سرخک بومی کشور شدیم (۴). واکسن ها برای حفاظت مردم بر علیه بیماری ها در کلیه سنین است. ایمن سازی سبب نجات جان میلیون ها نفر شده و به عنوان یکی از موفق ترین و هزینه اثربخش ترین مداخلات بهداشتی شناخته شده است. ایمن سازی موثرترین مداخله بهداشتی شناخته شده برای ارتقای سلامت کودکان است؛ به شکلی که در طی سال های ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۷ میلادی، ایمن

نتیجه گیری:

در نهایت می توان گفت که همه گیری COVID-19 به ما یادآوری کرد که واکسن ها چقدر ارزشمند هستند. همچنین به ما نشان داد که هرگاه واکسنی برای یک بیماری وجود دارد، باید کودکان و همچنین خودمان را با آن واکسینه کنیم. بدون محافظت واکسن، بیماری ها می توانند به سرعت پخش شده و پیامدهای وخیمی به بار آورند.

تقدیر و تشکر:

از حمایت های مرکز آموزش بهورزی امام رضا(ع) و مرکز بهداشت شماره یک مشهد بابت همکاری در این مقاله تقدیر و تشکر می شود

تضاد منافع :

بین نویسندگان مقاله حاضر تضاد منافع وجود ندارد.

سازی سرخک توانسته از مرگ ۲۱ میلیون کودک در جهان جلوگیری کند. بیماری COVID-19 بر بسیاری از فعالیت ها اثر گذار بود که ایمن سازی نیز از این موارد است. خوشبختانه در کشور خدمات ایمن سازی همچنان برقرار می باشد و ارائه خدمت انجام می شود. افت پوشش ایمن سازی در سطح کشور سبب می شود در شرایطی که شبکه بهداشت و درمان کشور درگیر مقابله با کرونا است، همزمان درگیر بیماری های قابل پیشگیری با واکسن نیز شود، پس باید توجه کرد که در پایگاه های سلامت و مراکز بهداشتی درمانی تمام دستورالعمل های پیشگیرانه اجرا می شود و خانواده ها نباید این نگرانی را داشته باشند که با مراجعه به مراکز برای دریافت واکسن های ضروری، خطر ابتلای به ویروس را متحمل می شوند. (۴).

بنابراین با رعایت پروتکل های بهداشتی می توان در این وضعیت بحرانی به منظور کاهش انتشار این ویروس شدیداً مسری، جهت انجام ایمن سازی نوبت دهی شده تا شاهد ازدحام جمعیت در خانه های بهداشت، پایگاهها و مراکز بهداشتی درمانی نباشیم. همچنین می توان برای جلوگیری از افت پوشش واکسن ها در زمان شیوع بالا و وضعیت قرمز در شهرها، در هر مرکز خدمات جامع سلامت، یک پایگاه سلامت را به عنوان پایگاه ایمن، جهت ارائه خدمات ایمن سازی کودکان معرفی کرد تا تمامی کودکان جمعیت تحت پوشش آن مرکز، بدون مواجهه با سایر افراد یا مبتلایان به COVID-19 دریافت خدمت داشته باشند. همچنین استفاده از وسایل حفاظت فردی مانند گان، دستکش، شیلد و عینک محافظ و تهویه مناسب اتاق ایمنسازی از جمله مواردی است که می توان همزمان با شیوع کرونا مد نظر قرار داد و جهت حفظ و ارتقاء پوشش ایمن سازی در شرایط فراگیری کرونا کوشید.

References

1. Singh V. The Effect of COVID-19 Pandemic on Immunization Services in India-Possible Challenges and way forward. *Epidemiology International* (E-ISSN: 2455-7048). 2020;5(2):53-60.
2. Coulthard P. Dentistry and coronavirus (COVID-19)-moral decision-making. *British Dental Journal*. 2020;228(7):503-5.
3. Vaccines and Immunization [Internet]. World Health Organization. 2019 [cited 2019]. Available from: <https://www.who.int/health-topics/vaccines-and-immunization>.
4. Ministry of Health: Do not delay vaccination of children in coronary conditions [Internet]. University Jihad. 2020. Available from: <https://www.isna.ir/news/99020503353/>.
5. Education NICotMoHaM. Immunization program and guide, approved by the National Immunization Committee 1394 United Nations Children's Fund, UNICEF; 2015.